

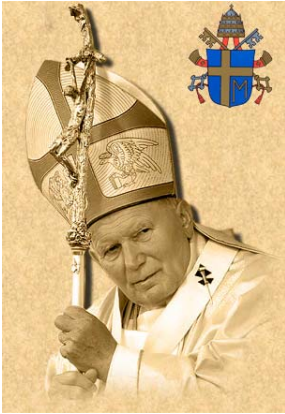

Kraszna

2005. JÚNIUS IX. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

KULTURÁLIS KIADVÁNY

Krisztus földi helytartói

Az isteni irgalmasság vasámapjának vigíliáján, a Szentatya II János Pál pápa, nemes lelkét visszaadta Teremtőjének, és április 8-án temették Rómában. Halálával egy olyan korszak zárul le az egyház és a világ történelmében, amely még nemzedékekig meghatározza az emberiség életét.

Vallástól, nemzetiségtől, bőrszíntől és politikai meggyőződéstől függetlenül szinte az egész világ gyászol, figyelemmel kísérte e magyszerű, igazi Pásztor utolsó napjait, türelemmel vállalt szenvedéseit és halálát. Életével számunkra a következő üzenetet hagyta, amit jelmondatában így fogalmazott meg: Egészen a tiéd, Mária (Totus tuus). Máriát követve mindig Isten akaratát és annak követését tartotta legfontosabbnak. A szentatya, II. János Pál, Isten különleges ajándéka volt a világ, az egyház és mindannyiunk számára. Az egyetemes pápája volt, aki felül tudott emelkedni kis és nagy népek kategóriáján, az ökumenizmus, a párbeszéd embere volt, aki megkísérelte összeháttítani a zsidókat a muzulmánokkal, kiengesztelte a keresztény felekezeteket és utat tört a keleti kereszténység szívébe is. Ezért hagy mindannyiunk, hívei, valamint más világnézeti tisztelői emlékezetében mély nyomot és marad meg követendő példaképnek.

(folytatás az 5. oldalon)

Otthon avatás

Az emberi lét minőségének egyik meghatározó tényezője az otthon, amihez nemcsak anyagi, de érzelmi szálak is fűződnek.

Ezért sem mindegy milyen otthon adja az életteret, ahol életünk jelentős része zajlik. Különös igaz ez az öregotthonok esetében, ahol a kényszer okozta együttélés annyira is terhes. Ezt enyhíti egy jól

átgondolt, az öregkor gondjainak segítő otthon is. Ez a gondolat vezérelte azt a schwalbachi (Németország) evangélikus közösség vezetőit és híveit akik ez előtt 10 évvel felajánlották egy új korszerű öregotthon felépítését. Az évek teltek, a kományok jöttek-mentek, megyei hatóságok ígértek, magyarázkotha míg végül a szavakat tett követte és megvalósult az a létesítmény melynek avatására szombaton június 11-én került sor a kezdeményező közösség valamint a hazai (1) érintett hatóságok képviselőinek jelenlétében.

Pop Imre polgármester köszöntőjét követően Klaus Schmid, a schwalbachi evangélikus közösség vezetője vázolta röviden a létesítmény megvalósításának történetét és tapasztalatait. Szavában kitért a nehézségekre a hazai fél által biztosított pénzügyi háttér bizonytalanságára mely újabb lépésekre, új partnerek keresésére késztette. Így kerül kapcsolatba Lyons Club segítőkész tagjaival, akik nagy mértékben kivették részüket az áldozatvállalásból. A közösség képviselője szerint ez az otthon jelkép lett, a közösségek kapcsolatának és a közös munka adta lehetőségek jelképe. Csak együtt sikerülhetett, a német barátok pénzügyi és szakmai segítségével, valamint a hazai kivitelezők munkájával. A közösség és általában a német társadalom tapasztalata szerint az állam képtelen minden társadalmi, szociális kérdést megoldani, így a helyi

gondok megoldásában igyekeznek tevékenyen kivenni a részüket. Ebben van fontos szerepük, az egyházi és alapítványi közösségeknek. Sajnos a mi társadalmunk egyelőre nem elég önszervező, és többnyire másról, illetve az államtól vár minden megoldást. Annak ellenére, hogy az egyházak és világi közösségek életében volt rá számtalan példa, ami a szocializmus idején feledésbe merült. Ezt kell újra tanulni, ismét tevékeny részesévé válni a közösségnek, a társadalomnak.

Kádár György református lelkész a 23. zsoltárral köszöntötte az egybegyűlteket hangsúlyozva a németországi közösség szeretetből táplálkozó hozzáállását. Őket nem a másosság a felekezeti különbözőség, hanem a szeretet vezette, mely mindig magához tudja ölelni a rászorulókat, független a vallási felekezettől, nemzetiségtől. A magyar, román és német nyelvű köszöntő után Borzási Pál baptista lelkész a 71. zsoltár szavaival köszöntötte a vendégeket és helybelleket, mely szerint Isten rendelkezik megtartásunk felől, amit e felavatandó otthon is igazol. Petrisor Constantin római katolikus lelkész „Az ég madarainak fészkek van, a rókáknak odújuk van, az ember fiának pedig nincs hová lehajtania a fejét” példabeszéd de indítva fejtette ki, hogy a létesítményviszont igazi otthont ad lakóinak amiért hálaként imádkozhatnak azokért, akiknek köszönhető ez a korszerű otthon, akik valamilyen formában, pénzzel, fizikai vagy szellemi munkával, szervezéssel hozzájárultak a megvalósításához.

(folytatás a júliusi számban)

EGÉSZSÉGÜNK

A MÉHNYAKRÁK MEGELŐZÉSE ÉS KORAI FELISMERÉSE

Figyelembe véve a községünkben zajló nőgyógyászati szűrővizsgálatot, amelyet a 18 – 65 éves nők soraiiban végeznek, fontosnak tartottam néhány szóban írni a méhnyakrák megelőzéséről és korai felismeréséről.

A méhnyakrák megjelenése gyakoribb azoknál a nőknél, akik korán kezdtek a szexuális életet (18 év alatt). Lefolyása lassú, 10 – 15 év. Korai fázisban nincsenek tünetek, csak akkor jelentkeznek, amikor a daganat bizonyos nagyságot ért el. Általában szexuális kapcsolat után vérzés jelentkezik, vagy barnás – sárga váladék.

Nőgyógyászati vizsgálat szükséges a következő tünetek megjelenése esetén:

-Vérzések vagy véres váladékozás a menstruációs ciklustól függetlenül

-Vérzések szexuális kapcsolat után

-Vérárvadék vagy kellemetlen szag a hüvely szintjén

-Megmagyarázhatatlan súlycsökkenés

A nőgyógyászati vizsgálat során a következő kérdésekre kaphatunk választ:

-Daganatról van szó?

-Milyen daganatról van szó?

-A daganat helye

-Milyen a beteg általános állapota?

-Milyen előrehaladott a betegség? A nyirokcsomók érintettek-e? Áttétek jelentkeztek-e?

-Melyik a leghatásosabb kezelési forma?

Rendkívül fontos tudnivaló, hogy megfelelő és hatásos kezelés csak jól megalapozott körism. ismeretében lehetséges!

Mit kell tudnunk a Babes-Papanicolau tesztről? - kenet vizsgálatról van szó, a kenetet a méhnyak faláról vesszük, melyet mikroszkopikus vizsgálatnak vetnek alá. A teszt révén különböző sejtváltozások mutathatók ki a méhnyak szintjén, mely elváltozások kezelés hiányában rosszindulatúvá válhatnak.

Milyen esetben indokolt a teszt elvégzése?

-Minden 18 – 65 éves nőnél, aki szexuális életet élt és él.

-Ha műtéti beavatkozással eltávolították a női nemi szerveket teljesen vagy részlegesen, az orvos dönti el a teszt szükségességét.

-Rizikófaktorok esetén (korai szexuális élet, több szexuális partner, nőgyógyászati fertőzések- főleg vírusos fertőzések esetén) szükséges a gyakoribb vizsgálat.

Pozitív eredmény esetében a tesztet megismétlik, és az orvos dönt a kezelési módokról.

Fontos megjegyeznünk!

-A tesztet akkor végezzük el, amikor egészségesek vagyunk, hiszen a vizsgálat célja, hogy továbbra is egészségesek maradjunk.

-A teszt segítségével kiszűrhetők a méhnyak legkisebb elváltozásai, kezeléssel elkerülhető, hogy ezek az elváltozások rosszindulatúvá váljanak.

-A teszt szükséges azoknál a nőknél is, akik nem szültek gyermeket.

-Ha a műtét során a méhnyakot eltávolították, nem szükséges a teszt elvégzése, de hüvelyváladékvizsgálat igen.

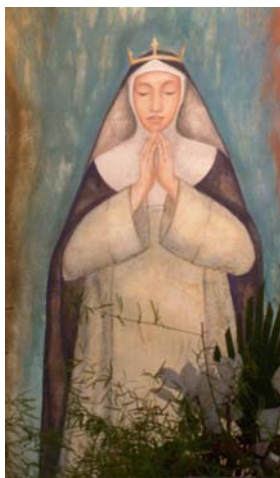
-Fontos tudni, hogy a kenet vevése nem fájdalmas eljárás.

Ne keressünk kiutakat, gondoskodjunk és vigyázzunk egészségünkre!

Dr. Tópai Zsuzsa

Híres nők a magyar történelemben

ÁRPÁD-HÁZI SZENT MARGIT

Margit, IV. Béla király és Mária királyné leánya 1242-ben született, épp a tatárjárás idejében. A királyi pár már születése előtt Istennek ajánlotta fel Margitot a tatárveszedelentől való szerencsés megmenekülés esetén. Fogadalmukat beváltották, Margit domonkos apácakolostorba került a Buda és Pest között fekvő Nyulak szigetén, melyet később róla neveztek el Margit-szigetnek.

A királylány kolostorbeli életét legenda örökítette meg, mely több átdolgozáson, alakításon ment át. A legenda elbeszélése szerint Margit nagyon szép lány volt, szépségének híre

eljutott a közeli országokba is, sokan feleségül szeretnék volna venni, de ő hallani sem akart házasságról. Utálta a világi hiúságokat, legfőbb célja az volt, hogy minél hamarabb egyesüljön, „mennyei jegyesével”, Krisztussal, s ezért nem ismert az önmegtartóztatásban, virasztásban, örökös inádkozásban, testének sanyargatásában és fárasztó, nehéz munkák vállalásában. A legenda a misztikus szent eszményképeként mutatja be hősnőjét, de hamis idealitás helyett hiteles, tárgyias leírására törekedett.

Margit alázatos volt nővértársaival szemben, a király leányként ott főzött a konyhán, mindig magára vállalta a mosogatást, a moslékkal való bajlódást, télen pedig ő hordta a tüzelőt is.

A legenda nem csak Margit életének a leírására szorítkozik, többek között megismerteti a kolostorlakók nem éppen harmonikus emberi kapcsolataival, elsősorban a Margit és különböző főnemeslányok közötti feszültséggel.

Királylánynak, főúri kisasszonynak a kolostorban is külön jogai voltak: nekik díszes edény, jobb ágy, jobb ruha is járt, sőt férjhez is mehettek, ha előkelő vőlegény jelentkezett. Margit azonban nem tűrte a szavak és a tettek közötti ellentmondást, és királyi származását szégyellve, a szegényekkel, nyomorultakkal tudatosan közösséget vállalva már pusztán létével is szálka volt társnői szemében. Ruhája mindig szakadozott és foltos volt. Az ágya csak egy földre terített gyékény volt, erre néha egy kődarabot tett párnának. Vezeklővel és korbakalással gyötörte testét. A Jézus és Szűz Mária képe előtt való sok térdeléstől térdkalácsai megdagadtak és megkeményedtek, ha megát megalázhatta és az apácánővéreknek szolgálatot tehetett.

Családjával tartotta a kapcsolatot, apja, IV Béla többször is meglátogatta őt. Amikor IV Béla és fia, István között fegyveres harc robbant ki a hatalomért, Margit nem evett, nem aludt, csak a békességért imádkozott. Inája nem volt felesleges, mert 1266-ban IV Béla és István a Nyulak szigetén írták alá a békét. A kolostori élet, az önsanyargatás megtörte Margit gyenge testét, beteg lett és 1271-ben, huszonkilenc évesen meghalt. Kincsesládájában vezeklőveket találtak, valamint sündisznómmal borított vesszőt mellyel ostromozta magát.

Margit szentté avatásának kérdése már halála után felmerült, mégis csak számtalan próbálkozás után, 1943-ban került sor szentté avatására.

Felhasznált könyvészet: Klaniczay Tibor szerk: A magyar irodalom története 1600-ig, Akadémiai Kiadó, Bp: 1964, Mezey László: Irodalmi anyanyelvűségünk kezdetei az Árpád- kor végén Akadémiai Kiadó, Bp: 1955

Kis Imola

Szobanövényeink

Orvosi körömvirág (*calendula officinalis*)

A kertészek hajlamosak időnként lesajnálóan nyilatkozni a körömvirágról, pedig ez a vidám, Dél-Európából származó növény egyike a legalkalmazkodóbb és legkönnyebben kezelhető, egynyári virágoknak. Az élénk színű virágok telt és szimpla illetve magas (1 m) törpe (20cm) változatban is kaphatóak.

A körömvirággal könnyen színt vihetünk az udvar vagy a kert unalmas szegleteibe. Könnyű magról szaporítani és az idény végén magából szórja rengeteg magját.

Ez a növény nem fagytűrő, de a -5 °C-os hideget még elviseli. Ha a lakásban tartjuk a növényt, hűvös helyen- legfeljebb 15°C-on neveljük, mert ez meghosszabbítja a virágzást.

Lényeges szempont, hogy a körömvirágot olyan helyen neveljük, ahol a legtöbb közvetlen nappfény éri. Az ányékos helyen, fejlődő növények nem virágoznak olyan szépen.

Akkor öntözzük amikor a virágföld felszíne szikkadni kezd. A közvetlen fényben nevelt növényeket öntözhetjük naponta kétszer. Műtrágyázással elősegíthetjük, hogy egész nyáron virágozzon. Ha folyamatosan lecsipkedjük a hervadt virágokat, az összkép mindig tetszetős marad. Az első nagyobb virágzást követően vágjuk vissza a növényt 7 cm hosszúságúra ezzel serkentjük a másodikvirágzást.

Válogatta Major Erzsébet

A Júlia családi vállalkozás
szeretettel vár minden kedves vásárlót:
Új árak- jó árak Új árak- jó árak

Gondolatok

Egy porszemben lásd meg a világot!
Egy csepp vízben az életet!
Egy szál virágban a természetet!
Egy napban az örökkévalóságot!

Nagy Károly

Gyermekeink

Pap Tamás Dániel, Rúth Naómi és Zsolt Tibor

Jó tudni! Diófát csak engedéllyel lehet kivágni!

Bármennyire is furcsa, az erdők fájának kivágásához hasonlóan egyes gyümölcsfák kivágása is engedélyhez kötött. Ebbe a csoportba tartozik a DIÓ-, SZELÍDGESZTENYE-, MOGYORÓ-, MANDULAFÁ. A

felsorolt ültetvényeket engedélyezett csemetekertből származó szaporítóanyaggal (csemetével) lehet létesíteni. A dió- vagy szelídgesztenyefák kivágását csak a törvény által előírt engedély birtokában lehet végrehajtani - de csak akkor, ha előzőleg öt fiatal csemetét ültetünk engedélyezett és ajánlott fajtákból. Az engedélyt a tervezett kivágás előtt legalább három hónappal kell kérni a megyei mezőgazdasági igazgatóságon. Ültetvény kivágása esetén technikai tanulmány szükséges valamely gyümölcsstermesztési kutatóállomás közreműködésével. A kivágás indokolható a következő esetekben:

a) ültetvény esetén - nem gazdaságos, több mint 60 %-ban hiányos, az ültetvény területén fontos létesítményt terveznek (autópálya, nemzeti érdekelttségű építmény)

b) egyedi fák esetén - a fa koronája több mint 70 %-ban száraz, illetve fontos létesítmény megvalósulását akadályozza.

A fenti, valamint a gyümölcsfák karbantartását szabályozó rendelkezéseket a 348/2003-as úgynevezett gyümölcsstermesztési törvény, valamint a 166/2002-es törvénnyel kiegészített és módosított 108/201-es sürgősségi kormányrendelet tartalmazza.

A diófa metszése. A diófák metszését leginkább nyáron végezték, arra hivatkozva, hogy tavasszal az erős nedvkeringés miatt „elvézik”, sok nedvet veszít. A legújabb kutatások ezt cáfolják. Az általános gyakorlattal ellentétben, a többi fafajtaéhoz hasonlóan a diófának is szüksége van egy „nevelő” metszésre, ha laza, szellős koronát akarunk kialakítani. Legjobb a háromágas katlan-korona, amelynél már az ötödik, nyolcadik évben kivágják a sudarat. Ez a fény számára nyitott koronát biztosít, mely nem kopaszodik fel belül, hanem folyamatosan új vesszőket képez. Ezenkívül állandóan kell ritkítani a koronát hogy ne sűrűsödjön be és ne ányékolódjon a középső és alsó rész. Le kell mondani a hagyományos magastörzsű formáról és alacsony törzset kell nevelni, így könnyű lesz a metszés elvégzése és a dióverés is. (Erdélyi Gazda 2005/5-ös szám)

Oláh Miklós

www.mobilakiraly.ro
MOBILA
SC KIRALY SRL
CRASNA
0260 637 168 0745 63 55 44

Gondolatok egy szavalóverseny kapcsán

Május 31-én délután került sor a gimnazisták számára megszervezett József Attila - versmondó versenyre, amely nevét azért kapta a költőről, mert az idén ünnepeltük 100. születésnapját.

A versenyre V., VI., VII. osztályos tanulók jelentkeztek, összesen 27 diák. A kezdeti nagy létszám kissé megcsappant, betegség illetve furcsa incidensek miatt, azaz a verseny napján magyarából négyest kapott, a házi feleletok sorozatos mulasztása miatt.

És itt most nyitnék egy képzeletbeli, néhány gondolatnyi zárójelent: jó lenne, ha egyszer s mindenkorra tudatosulna a gyerekekben néhány dolog a fakultatív, iskolán kívüli programokat illetően. **Először** is: a szavalóversenyt nem kötelező jelleggel hirdetem meg, bárki jelentkezhetett, de senkit sem erőltettem, és nem kényszerítettem a versenyen való részvétellelre.

Másodszor: a versmondó verseny lehetőséget nyújtott arra, hogy sikerélményben legyen része a tanulónak és egy különleges tapasztalatra tegyen szert. Az ilyen jellegű programokat a tanárok nem magukért szervezik, hanem éppenséggel a diákért, mert az oktató örül diákjai sikerének és örömmel biztosít nekik lehetőséget a sikerélmény elérésére.

Mindenki szabadon dönthetett tehát: eljön vagy sem a szavalóversenyre, de azoktól a diáktól, akik önként jelentkeztek, feltétlenül elvártam a tisztességes hozzáállást. Ha valaki úgy érzi, időközben meggondolta magát, akkor idejében értesítsen a visszalépésről, és ne a verseny előtti pár percben üzenjen csak úgy mellékesen, hogy ő visszalépett, húzhatom is ki a listáról a nevét. Ugyanakkor azt is fontos tisztázni és leszögezni, hogy a versenyen való részvétel senkit sem mentesít a magyar órán való objektív minősítés alól, illetve előjogokat sem biztosít az illetőnek. A magyar órán kapott rossz jegy miatt pedig szarárság lemondani a versenyen való részvételtől, pusztán azért, mert azt hiszi a diák, hogy így aztán megfizet a tanárnak és bosszút áll rajta. Tévedés: önmagán áll értelmetlen bosszút a tanuló, és fosztja meg magát a jutalomszerzés lehetőségétől, és az élménytől, hogy részt vehetett volna egy versenyen. Végül 22 lelkes és bátor diák állt a zsűri elé „megérközni” a díjakért. A szavalók becsületesen helytálltak. Egyeseknek elakadt a lélegzete, és becsúszott néhány hiba, de gondolom ez a verseny izalmának volt köszönhető. Kellemes élmény volt látni, nekünk tanároknak is, ahogy a gyerekek megbírákoztak az egyáltalán nem könnyen szavalható József Attila - versekkel. A versenyről senki sem távozott üres kézzel: a díjazottak a Kraszna szerkesztősége jóvoltából könyvjutalomban részesültek, az első díjasok ráadásul jutalma egy-egy CD volt József Attila megzenésített verseivel. Akik nem értek el kiemelkedő helyezést, azok emléklappal távoztak. Gratulállok tehát az összes diáknak, akik önszántukból, kedvtelésből felkészültek és helytálltak a versenyen. A zsűritagok szempontjai közé többek között a következők tartoztak: szövegű, érteő, jól értelmező, átélő versmondás; pontos, hibátlan szövegmondás; helyes ejtés és hangsúlyozás, megfelelő beszédtempó, helyes szünettartás, stb.

És íme a díjazottak listája:

V. osztály: I. DÍJ: Boros Anita, II. DÍJ: Székely Izabella, III. DÍJ: Szabó Andrea, IV. DÍJ: Bogya Anikó, DÍCSÉRET: Súlyom Bettina, Bordás Annabell.

VI. osztály: I. DÍJ: Bogya Johanna, II. DÍJ: Szűcs Hajnal, III. DÍJ: Nagy Éva, IV. DÍJ: Boros Erzsébet, DÍCSÉRET: Hajjas Tímea, Pap Eszter.

VII. osztály: I. DÍJ: Vincze Ibolya, DÍCSÉRET: Hajjas Katalin, Székely Juliánna.

Kiss Imola

Elballagtak

A június hosszú időket óta a ballagások ideje. Az utóbbi években már nemcsak a középiskolát befejező maturandusok, de a nyolcadikosok és szakiskolás végzők is éltetik e kedves hagyományt. Idén összesen 158 végzős hagyta el véglegesen vagy ideiglenesen

az iskola padjait, akiknek névsorát előző számunkban közöltük.

A 62 nyolcadikos közül 50 diák, a 64 középiskolás közül 24 és a szakiskolás közül 15 végzett a magyar tagozaton, és ballagott egykori pajtások, tanáraik és hozzátartozók szerető gyűrűjében.

A „Ballagás” szóban benne van minden, ami ez esemény hangulatát jellemzi, benne a jövő felé vezető út bátortalan, megilletődött léptei. Azoknak a diákoknak a léptei, akik néhány héttel, nappal előtte úgy érezte, minden az övé, még az is, amit néha – szerinte – megpróbálnak elvenni tőle, a szabadságot, hitet, boldogságot. Hisz, milyen a diák? Fialat, boldog, lázadó, elégedetlen, ha olykor csibész is, de romlatlan, lelkes, bizakodó, hittelteli, világmegváltó játékos, vidám, vállalkozó, fogékony, nyitott, nagyszabású tervek kovácsa. Annyi szép tulajdonság, hogy egy része is segít megteremteni azokat az álmokat, melyeket boldogézésű pillanataitokban fogalmaztak meg. Amíg ez álmok és lángoló gondolataitok élnek, örök diákként őrizzétek őket, addig nem kell félnetek a reátok nehezedő gondoktól, a csalódásoktól, mert lesz helyetek a világban, lesz igazi barátságmi átsegít az akadályokon, bizalom egymásban, önmagatokban, és azok mögé tudtok állni, akik az igazságot választják a hazugság helyett. Himni, remélni, de tenni

is kell mindazért, amit megálmodtatok, még akkor is, ha nem mindig úgy alakul, ahogyan szeretnétek, vagy könnyebb lenne elvet változtatni, mint követni elveiteket. Akkor lesz értelme mindannak, amit a családtól és iskolától kaptatok útravalónak. Zárószóként kívánom mindnyájatoknak álmaitok megvalósulását és a hozzá elengedhetetlen erőt, egészséget, és hitből táplálkozó tennivégyst.

Oláh Miklós

Felhívás

Aligazgatóként és a Kraszna főszerkesztőjeként is szeretném összegyűjteni kiállítás, illetve gyűjtemény (fénymásolat formájában) összeállítására céljából a krasznai középiskola kicsengetési kártyáit a kezdetektől, azaz 1967-től a 2005-ben megjelentéig. Mindazok, akik megőrizték kicsengetési kártyájukat, vagy őriznek a fentebb említett kártyákból nagy segítséget nyújtanának, ha legalább másolás céljából ideiglenesen rendelkezésre bocsájtanák. A felhívás azokhoz is szól, akik rután tagozatú osztályban végeztek. Az iskola névadási ünnepsége jó alkalom lenne a kiállítás megrendezésére, mely valószínűleg része lesz a Kraszna Napok és a 800 éves evforduló eseménysorozatának. A kicsengetési kártyákkal alulírotttnál vagy az iskola titkárságán illetve könyvtárosnőjénél jelentkezhetnek.

Előre is köszönöm közreműködésüket!

Oláh Miklós aligazgató

Utóneveink

Isten éltesse azokat az olvasóinkat, akik ebben a hónapban ünneplik névnapjukat. Közzöljük néhány név eredetét, jelentését:

Gréta: náret-magyar eredetű, jelentése: görög, tenger leánya (10-én)

Jolán: görög-magyar eredetű, jelentése: a viola virága, jó leány (15-én)

Laura: latin eredetű, jelentése: babérfa, babérkoszorú (17-én)

Alida: germán eredetű, jelentése: nemes természetű (17-én)

Paulina: latin eredetű, a Pál-ről alakja, jelentése: kistemetű, kicsi (22-én)

Medárd: germán eredetű, jelentése: hatalmas és erős (8-án)

Félix: latin eredetű, jelentése: boldog (9-én)

Antal: latin eredetű, jelentése: herceg, fejedelm, előljáró (13-án)

Alajos: germán eredetű, jelentése: egész és bölcs (21-én)

Iván: héber-görög eredetű, a János-ról ered, jelentése: Isten kegyelme (24-én)

Híres emberek, akik ezen keresztnéveket viselték:

II. András magyar király leánya volt **Jolán**, akit I. Jakab aragóniai király vett feleségül 1235-ben

Napóleon húga volt **Paulina** Bonaparte

Felix Salten szívszorító történetet írt Barbiról, a kis ögödőről

Anton Csehov orosz drámaíró volt, a világirodalom egyik legjelentősebb novellistája

A név leghíresebb magyar viselője Stróbl **Alajos** neves szobrászművész.

Kocsis Éva

Kell-e tanulni szünidőben?

A tanítók, tanárok egy része a szünidőre is ad házi feladatot, ami természetesen az utolsó augusztusi napokban jut eszébe a nyaraló diáknak. Elvárhatjuk-e, hogy a szünidőben is gyakoroljon a gyermek, remélhetjük-e, hogy lemaradását behozhatja, vagy felhőtlen szabadságot engedélyezzünk neki?

Sokszor a szülő kihasználatlan időnek érzi a vakációt, és az egyébként eredményes gyereket ilyenkor is nyelvtanulásra, matematika - feladatok megoldására kényszeríti. A szünidő alapvetően pihenésre, kikapcsolódásra való. Persze ez nem testi nyugalmat jelent egy gyereknek, aki sajnos az év nagyobbik részét az iskolapadban ülve tölti. Minél több mozgási, kikapcsolódási lehetőséget kellene biztosítani a gyerekeknek, legalább nyáron. Ebben az időszakban a testi aktivitáson van a hangsúly, van mit bepótolniuk a gyerekeknek ezen a területen is. Most van az az időszak, amikor nincs előírva mit kell csinálniuk, nem kell állandóan a tankönyv és füzet mellett ülniük. Ez nem jelenti azt, hogy néha egy-egy könyv ne kerüljön a gyerekek kezébe!

Nem vár ilyen felelőtlen két hónap azonban arra, akinek rosszabb lett a bizonyítványa, netán pótvizsgára kell készülnie. Az ilyen gyerekeknek is mindenképpen szükséges néhány hét a tanítás befejezése után, amikor nem kell azzal foglalkoznia, ami eddig "megkeserítette" az életét. Két hónap alatt úgysem lehet megtanulni azt, amit kilenc hónap alatt sem sikerült. Ha jelentős a lemaradás, mégsem kerülhető el a tanulás, de a szünidő második felére időzítsük. Nincs rosszabb, mint egyedül magolni a szöveget, míg a többiek játszanak, felhőtlen szórakozással töltik idejüket, ezért próbáljunk tanulótársat találni. Talán más is jár hasonló cipőben az osztályban, vagy rá lehet beszélni egy jobb tanuló osztálytársat, hogy segítsen be a tanulásba. A délelőttöt áldozzuk rá a tanulásra, és ne tartson három óránál tovább.

Egyezzünk meg a gyerekekkel a napi mennyiséget illetően, naponta érdeklődjünk, hogy halad. A legfontosabb az lenne, ha sikerélmény érné a tanulás terén, felfedezné az érdekességet, így a következő tanév valószínűleg eredményesebb lenne.

Kellemes, pihenésekkel teli szünidőt kívánok!

A "Kiszama" folyóirat alapján, Egri Erika

Egyik szemünk sír...

2005 májusában utolsó út-jára kísértük

Nagy (Bonzidai) Katalin, mh. május 1-én, élt 84 évet, hsz.990
Hajas (Kovács) Zsuzsánna, mh. május 6-án, élt 72 évet, hsz.1577
Gecse András, mh. május 6-án, élt 73 évet, hsz.1377
Dimény Ambrus, mh. május 9-én, élt 68 évet, hsz.813
Bréca (Vécsei) Mária, mh. május 10-én, élt 77 évet, hsz.704
Sólyom Sándor, mh. május 20-án, élt 49 évet, hsz.934

...a másik nevet

2005 májusában születtek:

Papp Miklós és Klára fia, MIKLÓS-ADORJÁN, május 1-én
Gecse Elemér és Imola lánya, KYRA-ALEXA, május 9-én
Pop Iulian és Tünde lánya, PATRICIA, május 9-én
Dragos Dan és Dana lánya, SONIA-DENISA, május 11-én
Pap Sándor és Ibolya lánya, KINGA-DÓRA, május 22-én
Szabó Árpád és Erzsébet-Éva fia, MÁRK-ÁRPÁD, május 25-én
Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz.

2005 májusában házasságot kötöttek

Varga Ferenc és Harkó Rita-Ilona, május 18-án
Szabó András-Attila és Szűcs Éva Szilvia, május 21-én
Szabó Gábor és Szabó Ibolya-Erzsébet május 28-án
Kívánunk sok boldogságot a fiatal házasoknak

rovatvezető: Seres Klára

Megemlékezés

Fájó szívvel emlékezünk az egy éve eltávozott szeretett férjre, édesapára, nagyapára, testvére, idős Gecse Sándorra. a család

2005. aug 26-án már 15 éve hogy a kegyetlen halál elragadta szerettei köréből Valki Árpádot lélekben még ma is gyászolunk, pihenésed legyen csendes, a jóisten öröködjön pihenésed felett. feleséged, gyerekeid, vejed, unokáid, testvéred, anyósd.

Krasznaiak a szupermaratonon

Az elmúlt hétvégén május 28-29-én megrendezték a 8. Nemzetközi Békécsaba - Arad - Békécsaba szupermaraton. Mivel a versenyen valamely sportegyesület, klub színeiben lehetett benevezni a krasznaiak versenyzők a Zilahi Armatura CSM csapat tagjaiként vehettek részt a hét napos versenyen. Kraszna színeit három tanuló Torma Attila, (VIII. B), Szabó Zsolt (VIII. B) és Sólyom Sándor (IX osztályos) valamint felkészítőjük és kísérelőjük Arday Attila történelem szakos tanár képviselte. A versenyen való részvételt a közös fellépés mellett nehezítette az ugyanabban az időpontban szervezett Kiszna Kupa is, mert a nyolcadikosokra ezen a versenyen is számítottak. Az érintettek végül a nemzetközi szereplés mellett döntöttek, így részt vehettek a 196,9 km.-es szupermaraton versenyen. A verseny első napján 103,87 km.-es, második napján pedig 93,1 km-es váltófutás 54 csapata közül a fiaink a 35. helyen végeztek, korosztályokban viszont a második helyen. A tapasztalat és nemzetközi rangos versenyzés hiánya mellett külön ember próbáló körülmény volt a 100. éves rekordot megdöntő 38 C fokos hőség de a fiúk állták, azaz futották a próbát.

Ez úton is gratulálunk a csapatnak és felkészítőiknek azzal a reménnyel, hogy a nagy hőség ellenére megcsapta őket a lehetőségek hátszele is, ami segíti őket a további munkában, felkészülésben újabb versenyekre sikerekre ösztönzi őket.

OM

Báró Lósády György család története

XVI. A közelmúlt

Gyurka báró levelező partnerei csak Bandi (a legnagyobb lány, Judit fia, aki az Amerikai Egyesült Államokban lakik) és Lengyel Ági, akivel még Krasznán baráti kapcsolatban voltak. Levelezéseiből sokmindent meg lehet tudni. Életéről, nélkülözéseiről, hányatott életéről stb.

Gyurkánál is az előrehaladott kor, az élet nehézségei megtették hatását. Mindezeket Gyurka leveleiből nem lehet észrevenni. A legnehezebb években is optimista volt, humorral voltak tele levelei. Még betegségein is tudott tréfásan írni. Nagyon jól tudta leplezni testi és lelki fájdalmait. Hogy mennyit szenvedett azt senki más nem tudhatta meg, ezért nagyon szokatlan, meglepő volt, amikor 1972 január végén így írja Bandinak: „Én nagyon ugyan eredeti programom szerint, még hosszú évekig szeretnék élni!”. Ez az óhaja sajnos nem teljesült, mert a következő év őszén egy szívvrohamkellően figyelmeztette arra, hogy ilyen reményekbe már kár ringassa magát, arra a kis időre ami még életéből hátra volt. Írja, hogy „már semmire sincs szükségem”. Ez igaz is volt, mert február 23-án este keresztrefejtve fejtett, beszélgetett Lajossal, reggelre már halott volt. Éjszaka, csendesen, minden zokszó nélkül húnyt el. Lajos testvére írta: „csendesen távozott, nem akart távozásával senkit zavarni. Úgy ment el, mint ahogy élt. Munkálkodott és mindenkinek csak jót akart. Ezt ha lehetett meg, is tette. Szóly György (Bandi bátyja) így írt róla: „egy igaz embert veszítettünk el, szerető szívű, mindent megértő és megbocsájtani tudó, őszinte és őnzetlen lélek volt. Egy halk szavú bölcs aki fölélje tudott emelkedni a sorsnak, amely oly kegyetlen volt hozzá, mely megakadályozta, hogy elérhesse és élvezhesse az élet napsütötte oldalait. Kiegyensúlyozott egyéniség tudott maradni a nyomonúságban, a reménytelenségben is. Örök optimista, ki himni tudott abban, hogy érdemes az örök törvények szerint, becsületesen élni, mert ha itt nem is nyerhet vele más, mint a lélekbérijét, ott túl elnyeri jutalmát”.

Temetésére összegyűlt a sok rokonság, jóbarát, volt kolléga. Krasznáról egy kis csoport vett részt a temetésén.

69 évesen, 1972 február 24-én, Székelyudvarhelyen halt meg és ott is van eltemetve.

Gyurka halálával, a György nevet viselő ezen ág kihalt. Léányágon még élnek rokonok. Judit két fia, Bandi és István, Ágnes ágon az Ugronok, Mikók és Jaklowszky utódok. Folytatom!

Nagy Károly, nyugdíjas

Kraszna - kupa

(folytatás az 5. oldalról)

A végső pontszámolás eredményeként az első helyet a házigazda Horvát nyerte, Kraszna pedig a II helyre került, amit valószínűleg befolyásolt a verseny idején Békéscsabán maratonozó sportolók hiánya is. Mindez semmit sem vesz el azon versenyzők és csapatok eredményeinek az értékeiből, akik legjobb tudásukkal képviselték az iskolát. A kimutatás szerint a legkiemelkedőbb egyéni teljesítményt Pantea Radu nyújtotta két első és egy harmadik helyezéssel.

Az eredmények ismeretében gratulálunk az iskolát képviselő versenyzőknek és felkészítő tanáraiknak Tóbor Gábor és Major István kollégáknak.

Oláh Miklós

Kérékmég

Rizses fasírt: Hozzávalók: 25 dkg rizs, 15 dkg zöldborsó, 15 dkg gomba, 5 tojás, 15 dkg zsemlemorzsza, 10 dkg liszt, olaj, ételízesítő, só, petrezselyenzöld. Elkészítés: a rizset enyhén sós vízben puhára főzzük. Az apróra vágott gombát és a zöldborsót olajba megpároljuk, közben apróra vágott petrezselyenzölddel és ételízesítővel fűszerezjük. Addig pároljuk, amíg megpuhul és a leve elfő. A korábban leszűrt és kihűlt rizset a párolt zöldegekhez keverjük, hozzáadunk 2 nyers tojást és annyi zsemlemorzsát, hogy jól formázható massa legyen. Vizes kézzel gombócokat formálunk, egyenként lisztbe, sóval felvert tojásba és zsemlemorzsába forgatjuk, majd forró olajban kisütjük. Melegen tálaljuk.

Rizspuding: enyhén sós tejben negyed kg rizset puhára főzünk. Dió nagyságú vajjal simára keverünk 6 tojássárgáját, 6 evőkanál porukrot, 10 dkg mazsolát, kevés citromhéjat. A rizset, miután megfőtt, hűlni hagyjuk, és utána hozzákeverjük a fenti krémhez. Könnyedén belevegyítjük a tojásfehérjék kemény habját. Vajjal kikent formába öntjük, és gőzben háromnegyed óraáig főzzük.

Sonkás táska 60 dkg lisztből 25 dkg margarinnal, 2 dl tejföllel, 1 evőkanál sóval, 2 tojássárgával és 2,5 dkg élesztővel tésztát készítünk, majd fél órát letakarva pihentetjük. 20 dkg füstölt sonkát ledarálunk, hozzáadunk 1 evőkanál tejfölt, 1 kiskanál mustárt, 1 kiskanál szójaszószot, 2 evőkanál reszelt sajtot meg egy tojássárgáját, és sóval, borssal fűszerezjük. A tésztát 3 mm vastagságú lappá nyújtjuk, és pogácsaszaggatóval 8 cm átmérőjű korongokat vágunk ki. A korongok közepére töltelékét halmozunk, félbehajtogatjuk őket, szélüket lenyomkodjuk és villával megszurkáljuk. Tetejüket tojással megkenjük és 25-30 percig sütjük.

Bri Edit

Szaturnusz bolygó-Saturnus

A naptól számított hatodik bolygó. Kilenc nagyobb holdja közül a Titánnak még légköre is van. Főképpen hidrogénből és héliumból áll, belső magja a feltételezések szerint Föld tömegének néhányszorosát teszi ki. Elsősorban jellegzetes gyűrűrendszeréről híres. Nevét Szaturnusról, a rómaiak egyik ősi istenségéről

kapta. Szaturnus a római mitológiában a vetések és a földművelés védője volt. A neve is ezzel kapcsolatos, hiszen a "satus" vetést jelent. Alakja a görögök Kronosz istenének tulajdonágait hordozza, és eredete is hasonló. Amikor fia, Zeusz letaszította őt az égből, állítólag Itáliába ment, megjavult, segítette az embereket. Itáliát ezért egyeseken "Saturnus földjeként" tisztelték. Szaturnus tanította az embereket a földművelésre, és amíg ő uralkodott semmi rossz nem érhetette az emberiséget. Ismeretlen volt a háború, a kereskedelem és a rabszolgaság. Ő nemesítette először a gyümölcsfákat, és szelíd, békés életre, a műveltség tisztelétére tanította az embereket. Szaturnus felesége, Ops is nagy tiszteletnek örvendett. Mivel alakját a földdel hozták összefüggésbe, a földre ülve, vagy a földet érintve imádkoztak hozzá. Szaturnus ünnepét december második felében tartották. az úgynevezett Saturnalia nagy népszerűségének örvendtek. A Saturnalia (ünnep) hasonlított a mi karácsonyunkhoz. Az emberek ajándékokat adtak egymásnak, a szegényebbek főként viaszgyertyával lepték meg egymást.

Gecse Zoltán

Tanácsi beszámoló

A 2005. május 31. - én megtartott tanácsülés hiánytalan létszámmal ülésezett. Pop Imre polgármester a következő napirendi pontokat ismertette:

1. Kraszna község úthálózatának karbantartásáról szóló beszámoló - bemutatta Pop Sándor

2. A „Kraszna völgye faluszövetség” Perecsen - Kraszna és Máron- Alsóbán útszakaszok lekövezésének kivitelezési tervének jóváhagyása - bemutatta Pop Imre polgármester

3. Kraszna vízálózat kiépítési tervének módosításáról szóló javaslat - bemutatta Pop Imre polgármester

Ezenkívül jóváhagyásra kerültek a következő határozat tervezetek:

-A 2005 . évi költségvetés kiegészítése - bemutatta Chirila Valeria - könyvelő

-A művelődési ház és az 1 számú óvoda tetőzetének javítása - bemutatta Pop Imre polgármester,

-Egy használt másológép használati jogának átruházása az 1 számú óvoda részére - bemutatta Pop Imre polgármester.

A fent említett pontokat a tanácsosok egyhangúlag elfogadták. A Továbbiakban a soros elnök: Bréda István vette át a gyűlés vezetését.

A gyűlésen résztvevő Ardelean Daniel iskolaigazgató az iskola névadási eljárásához kérte a tanácsi támogatást. A tantestület és az iskola igazgatótanácsa által javasolt névadással járó elnevezési módosítás

az 1902 - ben épített épület és intézmény rangját hivatott emelni. Az előzetes egyeztetések és az érintett tényezők meghallgatását követően alakult ki a végleges névpáros: Cserey - Goga. A magyar nevek közül felmerült még Ady és Petőfi neve, viszont a Krasznához legközelebb álló neves személyiség Cserey Farkas, aki életének egyik tevékeny szakaszát itt élte Krasznán. Nevéhez fűződik az első erdélyi fűvészkert mellett a kolozsvári fűvészkert terve is. Goga nevének kiválasztása tekintetében csucsi tevékenysége játszott szerepet, aki nemcsak térben volt közel a román tagozaton tanuló szülőhelyéhez, de a vidéki életforma szószólójaként is közel állt e vidékhez. A jelenlegi elnevezés hosszúsága miatt egy rövidebb elnevezés lenne megfelelőbb: „Cserey - Goga Iskolacsport”, az ipari jelző nélkül.

Az iskola névadásához kapcsolódva Pop Imre polgármester ismertette a Művelődési Ház és a Községi Könyvtár elnevezésére vonatkozó javaslatát, mely szerint a két intézmény Petőfi Sándor nevét viseli majd. Időközben részt vett a Szilágy Megyei Névadó Bizottság ülésén javaslata indoklására és megvédésére, amelyet siker

koronázott, tehát a júliusi tanácsgyűlés napirendjére kerül a Művelődési Ház és a Községi Könyvtár elnevezésének jóváhagyása.

Olah Miklós elismeréssel nyugtázta a falu központjában végberent faluszépítési tevékenységet. Az előző évek sikertelen próbálkozásaitól eltérően e tevékenységet nagyobb körületekintés, több odafigyelés jellemezte. A fa és virágültetési tevékenységet végző alkalmazottak odaadó munkájának csak akkor lesz igazán eredménye, értelme, ha az elültetett állomány gondozása és megőrzése folyamatos lesz, ha megvívjuk a többmillió (30) költséggel megvalósított faluszépítést.

Pop Imre polgármester zöldövezetek és játszótérek kialakítását célzó gondolatai mellett az útjavításokra is kitért. A helyi tanácsok hatáskörébe került megyei utak javítása a Hosszúaszó felé vezető útszakasz javítása kerül napirendre.

A gyűlésen a polgármester által kezdeményezett és előterjesztett határozattervezeteket a tanácsosok jóváhagyták, amint következnek:

- a SC CADSIL SRL Cluj Napoca tervező cég által összeállított megvalósíthatósági tervezetét a Perecsen - Kraszna és Máron Alsóbán útszakasz lekövezése valamint ennek a beruházási értékét 349.201,23 USD.

- Kraszna vízálózatkiépítési tervének módosítása a vízforrás tekintetében.

-A 2005. évi költségvetés kiegészítése 128.464 millió lejmel a helyi személyi nyilvántartás működtetése céljából.

- A művelődési ház és az 1 számú óvoda tetőzetének javítása a Megyei tanács „Pályázati fejlesztés” című pályázata keretében.

- Egy használt másológép használati jogának átruházása az 1 számú óvoda részére

Továbbá Pop Imre polgármester ismertette Lazar Mirocea Dan kérvényét amelyben egy évre bérleti szerződés alapján az üzlete előtti közterületet szeretné használni, a kérvényt a tanácsosok ezt is egyhangúlag jóváhagyták.

Következett Szöcs Erzsébet lakásbérleti kérelme az állategészségügyi központ lakására. A tanácsosok ezt is egyhangúlag jóváhagyták.

Birtalan Mária az épület előtti járdára építendő lépcső engedélyezéséért folyamodott a testülethez. Mivel a községben több közterületre épített lépcső, feljáró van, szükséges ezek jogi helyzetét tisztázni és helyreállítani.

Lázár Veturia, titkár

Apró-cseprő

Eladó kétszobás tömbházlakás

a Posta épületében

Érdeklődni lehet a 636155-ös telefonszámon, este 9 óra után (Hecsko Stefan)

Eladó kétszobás tömbházlakás a 3-as Tömbházban (az étkező mögött).

Érdeklődni lehet a 636666-os telefonon, illetve Vincze Jánosnál

SC MINO-MOB Kft

Bútortervezés és gyártás rendelésre
konyha- és hálószobabútorok előnyös áron

0740-066235

Kiadó kétszobás lakás Krasznán a 287. házszám alatt.
Érdeklődni lehet Mitruľy Ferencnénel, vagy a 0740-524441 telefonszámon.

Kiadja a CsereyFarkas Társaság, Crasna nr. 13.

Főszerkesztő: Oláh Miklós. A lapszámot összeállította: Oláh Miklós és Vékás Albert

Számítógépes szerkesztés: Kovács Márta Ildikó Javítás: Szöcs Erzsébet Számítógépes tördelés: Vékás Albert

Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr. 552 jud. SALAJ cod. 457085. E-mail: kraszna@kraszna.ro

Internet: www.kraszna.ro

szekesztosegi telefonszam: (004)-0741-657161

ISSN 1584-2940

Nyomatás: S.C. Color Print S.R.L. 450031 ZALAU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 0260-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokeert szerzoik felelnek, azok nem mindig tükrözik a szerkesztoseg véleményét is.